

VADLĪNIJAS IEKŠZEMES PUBLISKO ŪDEŅU PĀRVALDĪBAI PAŠVALDĪBĀS

2015. GADA 12. NOVEMBRIS ALŪKSNE

LĪNA DIMITRIJEVA
SIA «REĢIONĀLIE PROJEKTI»

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

- 💧 **PRAKTISKĀ PIEREDZE PUBLISKO ŪDEŅU PĀRVALDĪBĀ UN PAŠVALDĪBU SADARBĪBĀ, «GAUJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS BIEDRĪBA», A. ŠTEINS, LĪGATNES NOVADA DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS**
- 💧 **VADLĪNIJU IEKŠZEMES PUBLISKO ŪDEŅU PĀRVALDĪBAI PAŠVALDĪBĀS PROJEKTS, L.DIMITRIJEVA, SIA «REĢIONĀLIE PROJEKTI»,**
- 💧 **PRAKTISKĀ PIEREDZE PUBLISKO ŪDEŅU PĀRVALDĪBĀ ALŪKSNES NOVADĀ, M. LIETUVIETIS, ALŪKSNES NOVADA PAŠVALDĪBAS AĢENTŪRA «ALJA»**
- 💧 **DISKUSIJAS, KOMENTĀRI, JAUTĀJUMI**
- 💧 **EKSKURSIJA**

SIA «Reģionālie projekti»

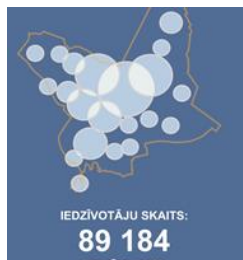
Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde kopš 1998.gada

Pieredze pēdējo 5 gadu laikā (vairāk kā **130 projekti**)

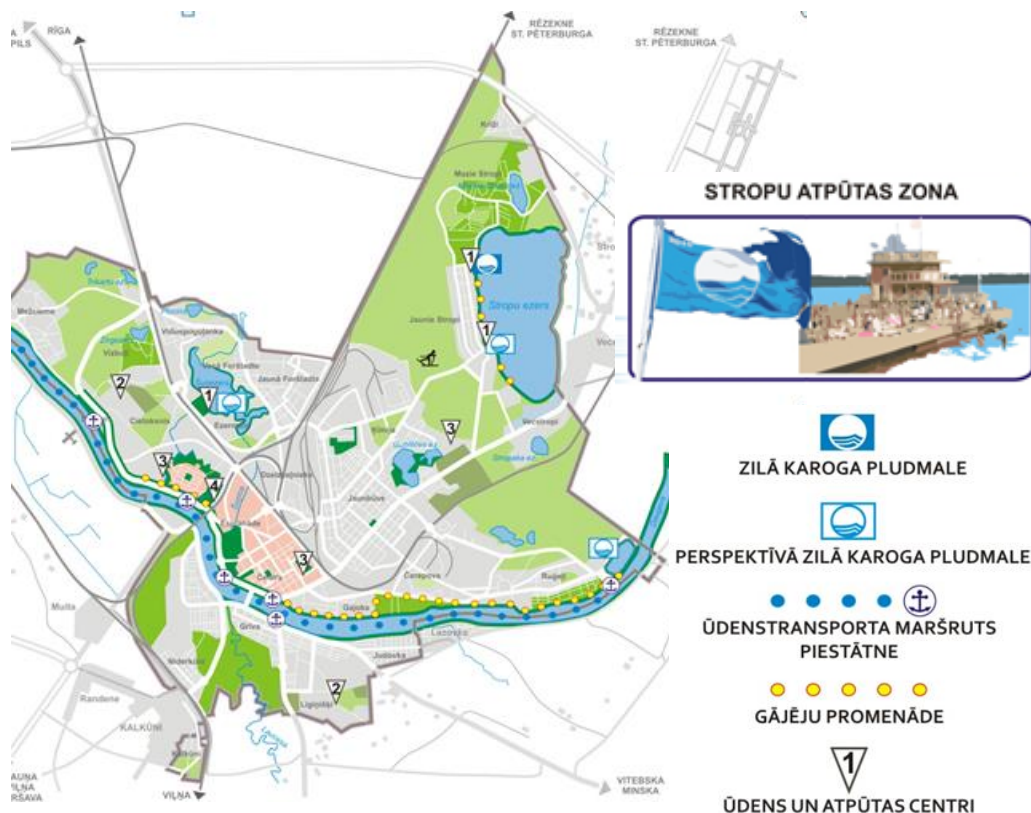
- Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas - **30**
- Attīstības programmas - **21**
- Teritorijas plānojumi - **23**
- Lokālplānojumi un detālplānojumi – vairāk kā **25**
- Stratēģiskie ietekmes uz vidi novērtējumi - **18**
- Vides projekti, stratēģijas, koncepcijas utml.

DAUGAVPILS PILSĒTAS IAS 2014.-2030.

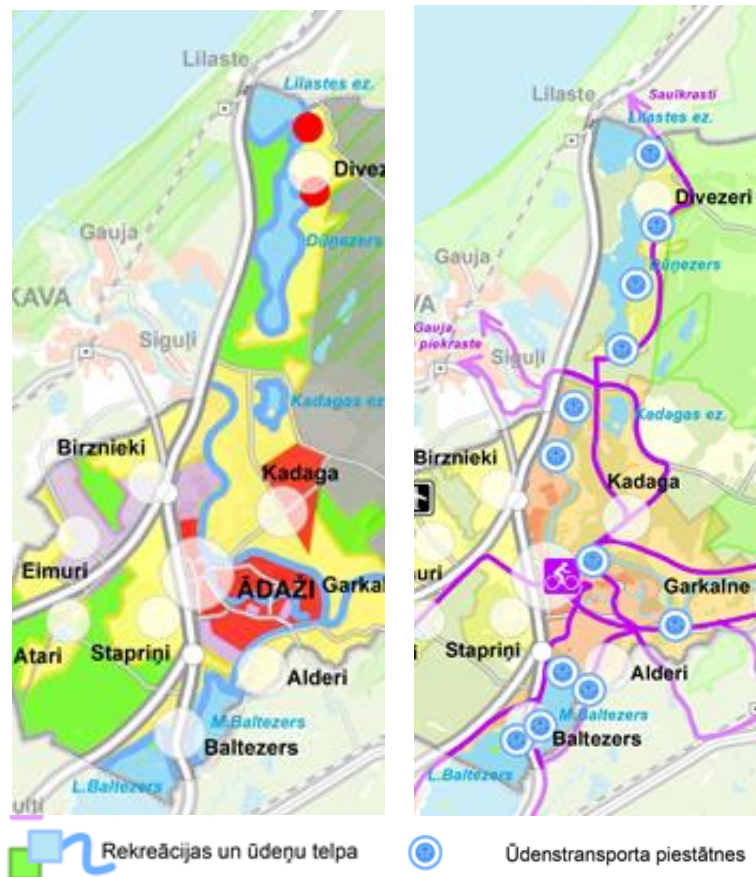
*Pilsēta ar lielāko
iedzīvotāju skaitu*

*Funkcionālajā telpā «Daba» publiskie ūdeņi -
Daugava, Lielais Stropu ezers un Šuņezers*

ĀDAŽU NOVADA IAS 2013.-2037.

*Teritorija ar lielākajām būvniecības
interesēm publisko ūdeņu piekrastēs*

*Publiskie ūdeņi - Gauja, Lielais un
Mazais Baltezers, Lilastes ezers un
Dūņezers*

1 TERITORIJA

PILSĒTAS PLATĪBA (km²):

72,36

TERITORIJAS IZMANTOŠANA:

- 34% dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme
- 30% zeme zem ēkām un pagalmiem
- 14% zeme zem satiksmes infrastruktūras objektiem
- 13% ūdens teritorijas
- 6% meļu teritorijas
- 2% lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas
- 1% pārējā zeme

APKAIMES:

25

2 IEDZĪVOTĀJI

IEDZĪVOTĀJU SKAITS:

89 184

APDZĪVOJUMS:

IZMAIŅAS:

DARBSPĒJAS VECUMA STRUKTŪRA:

3 SASNIEDZAMĪBA

REĢISTRĒTO VIEĢLO AUTOMOBĪĻU SKAITS:

22 318

ATTĀLUMS:

4 UZŅĒMĒJDARBĪBA

TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS:

- 0,680

UZŅĒMUMU SKAITS:

2022

NOZARES PĒC APGROZĪJUMA:

- 28% METĀLIZSTRĀDĀJUMU RAŽOŠANA
- 23% DZELZCEĻA UN LOKOMOTĪVJU RITOŠO SASTĀVU RAŽOŠANA UN REMONTS
- 16% PĀRTIKAS PRODUKTU UN DZĒRIENU RAŽOŠANA
- 15% SILTUMAPGĀDES UN ŪDENSAPGĀDES PAKALPOJUMI

INFOGRAFIKA

DAUGAVPILS PILSĒTAS IAS 2014.-2030.

ILŪKSTES NOVADA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2013.-2019. GADAM

Ilūkste novads ir izveidots saskaņā ar 1992. gada 17. decembra likuma "Par ilūkstes novada izveidi" 1. pantiņu, 1. daļu.

"Par ilūkstes novada attīstības programmas 2013.-2019. gadam galveno virzienu noteikšanu".

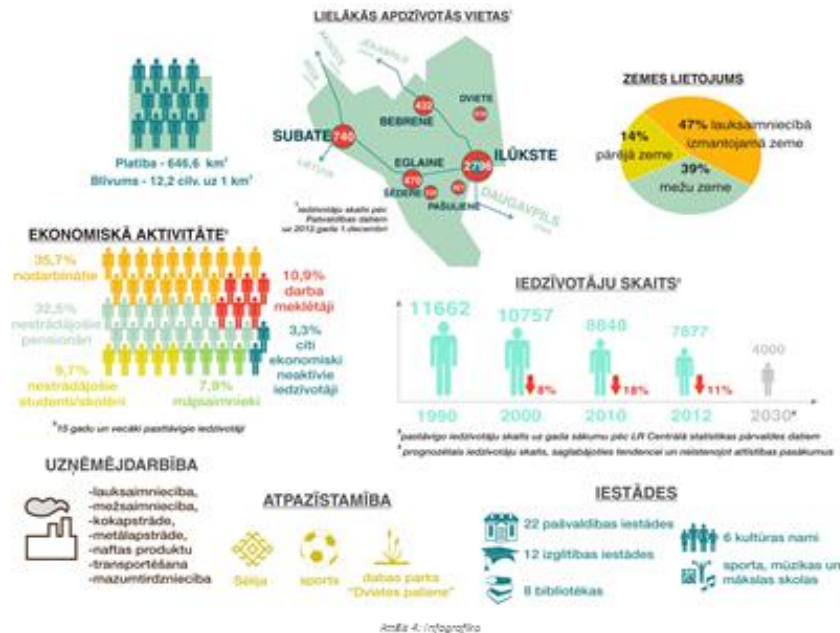

Ilūkste novads ir ESF atbalsta jomā.

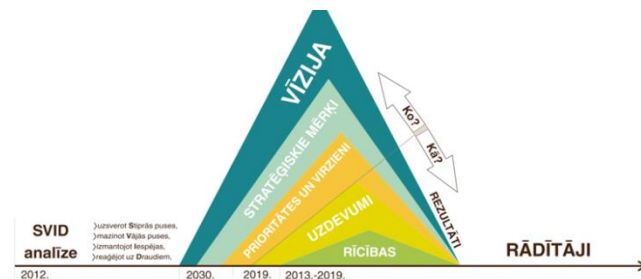
Ilūkste novads ir izveidots saskaņā ar 1992. gada 17. decembra likuma "Par ilūkstes novada izveidi" 1. pantiņu, 1. daļu. Ilūkste novads ir izveidots saskaņā ar 1992. gada 17. decembra likuma "Par ilūkstes novada izveidi" 1. pantiņu, 1. daļu. Ilūkste novads ir izveidots saskaņā ar 1992. gada 17. decembra likuma "Par ilūkstes novada izveidi" 1. pantiņu, 1. daļu.

Karte 3: Ilūkstes novada ģeogrāfiskais novietojums

Karte 4: Infografika

I
PAŠREIZĒJĀS
SITUĀCIJAS
RAKSTUROJUMS*

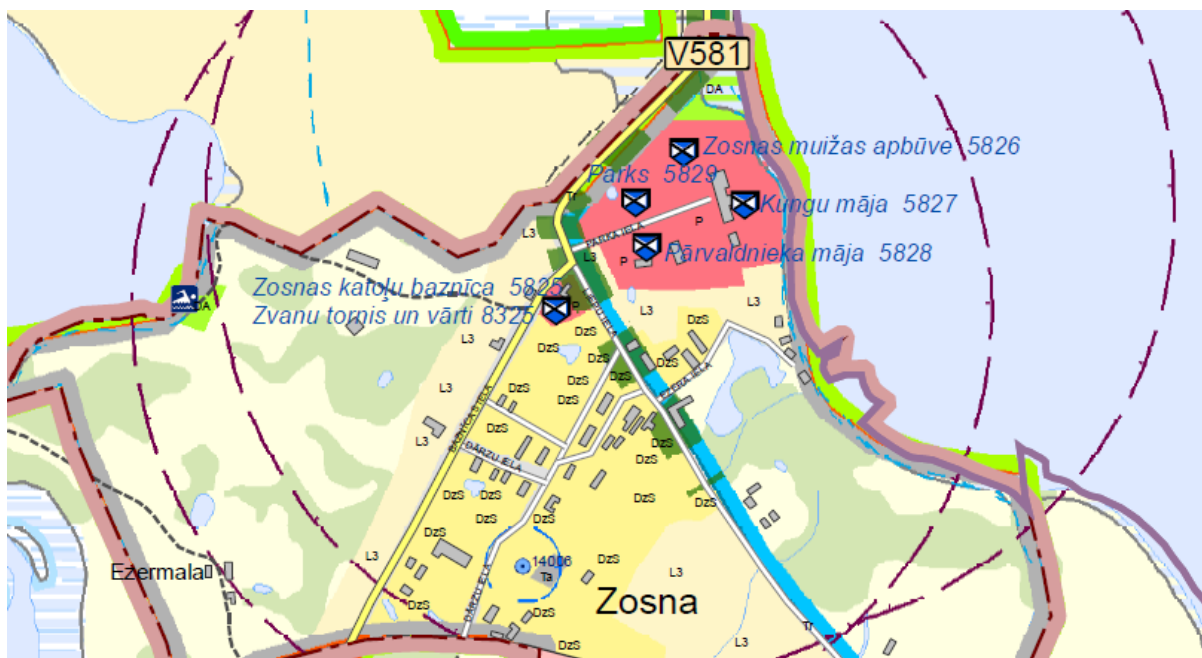
II
STRATĒGISKĀ
DAĻA

III
RĪCĪBAS UN
INVESTĪCIJU
PLĀNS

IV
UZRAUDZĪBA

*atsveikums sējumam

Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013.-2024.g.

Vizualizācijas

Vadlīniju izstrādes mērķis un pamatojums

- 💧 Zemes pārvaldības likums pašvaldībām nosaka valdītāja tiesības publiskiem ūdeņiem
- 💧 Likums “Par pašvaldībām” nosaka pienākumu rūpēties par racionālu publisko ūdeņu pārvaldību un to ilgtspējīgu izmantošanu
- 💧 Vadlīnijas pašvaldībām sniedz vienotu ievirzi publisko ūdeņu pārvaldības uzdevumu veikšanai, kā arī pārvaldībai nepieciešamo dokumentu sagatavošanai
- 💧 Vadlīnijas izstrādātas saskaņā ar VARAM un SIA «Reģionālie projekti» 14.04.2015. noslēgto līgumu

Vadlīnijas **nav** zelta atslēdziņa un burvju nūjiņa

Vadlīnijas **ir** tilts un ceļa norādes

Vadlīniju saturs

Vadlīnijas publisko ūdeņu pārvaldībai vietējās pašvaldībās

Publisko ūdeņu
apsaimnie-
košanas un
izmantošanas
noteikumi

Teritorijas
plānošana
publiskajos
ūdeņos

Publisko
ūdeņu noma

Būvniecība
publiskajos
ūdeņos

Finansējuma
piesaiste

Vadlīniju saturs

Publisko ūdeņu pārvaldībā lietotie termini

1. Esošās situācijas raksturojums
2. Publisko ūdeņu pārvaldības plānošana un apsaimniekošanas plāni
3. Pašvaldību sadarbība publisko ūdeņu pārvaldībā
4. Publiskie ūdeņi attīstības plānošanas dokumentos
5. Publisko ūdeņu noma
6. Būvniecība publiskajos ūdeņos
7. Informācijas pieejamība un e-pakalpojumi
8. Finansējums
9. Vadlīniju piemērošanas nosacījumi

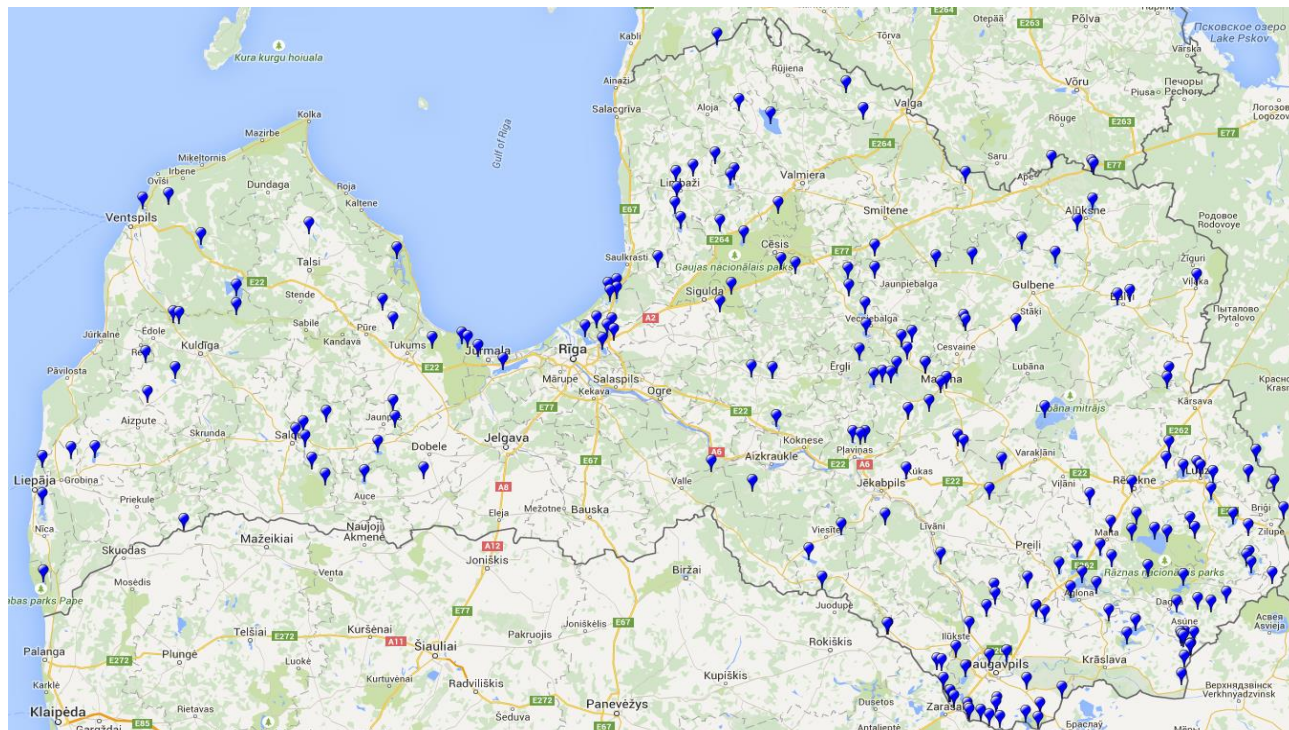
Pielikumi

Esošās situācijas raksturojums

💧 Iekšzemes publisko ūdeņu statusu nosaka Civillikums.

💧 Civillikuma 1.pielikumā kā publiskie ūdeņi noteikti 207 publiskie ezeri, un 42 publiskās upes

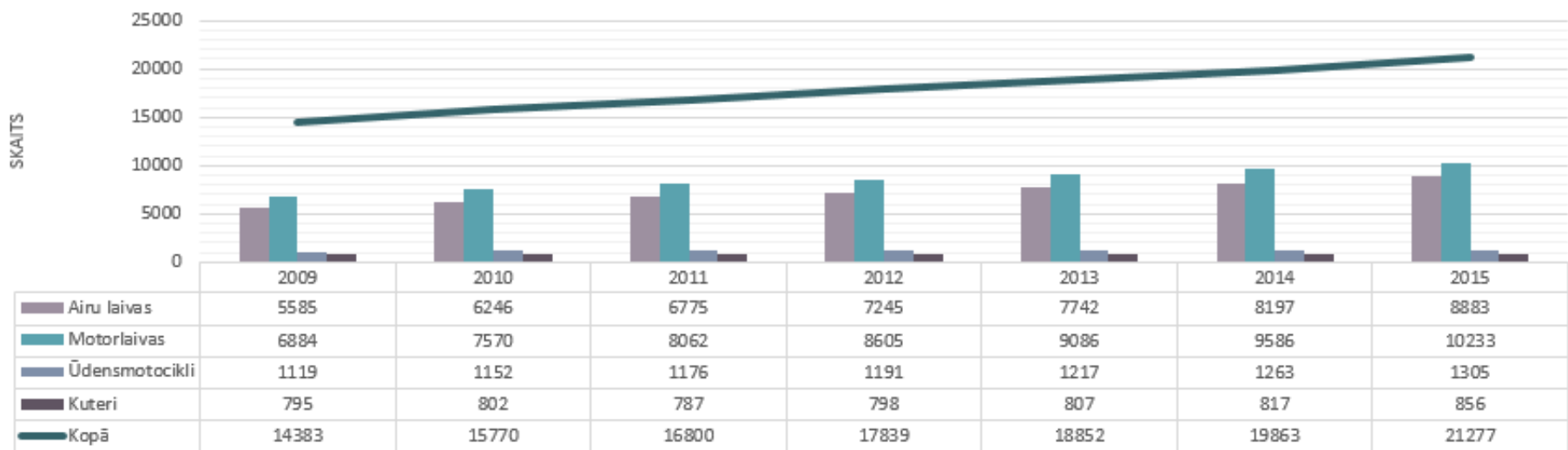
💧 Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem, publiskie ūdeņi aizņem 93785,2 ha, kas veido 40,8% no kopējās valsts ūdeņu teritorijas

💧 Latvijā ir 13 ezeri, kas atrodas vairāku pašvaldību administratīvajās teritorijās. 16 ezeri daļēji atrodas citas valsts teritorijā (Lietuvā, Krievijas Federācijā, Baltkrievijā un Igaunijā)

💧 12 upes no 42 publiskajām upēm atrodas vienas pašvaldības administratīvajā teritorijā, pārējās upes atrodas vairāku pašvaldību administratīvajās teritorijās

Esošās situācijas raksturojums

- 🔹 Nodaļā apkopota informācija par publisko ūdeņu pārvaldību ietekmējošiem normatīviem regulējumiem, t.sk., tiesiskais statuss, publisko ūdeņu apsaimniekošana un aizsardzība, kā arī publisko ūdeņu izmantošana
- 🔹 Analizēti pašvaldību saistošie noteikumi publisko ūdeņu apsaimniekošanai (t.sk. Rīgas pilsētas domes, Jūrmalas pilsētas domes, Stopiņu novada domes, Ādažu novada domes, Ikšķiles novada domes un Alūksnes novada domes izdoties saistošie noteikumi)
- 🔹 Sniegta informācija par ūdens transporta lietošanu un infrastruktūru

Ilustrācija 5. Reģistrēto mazizmēra kuģošanas līdzekļu skaits uz gada sākumu (CSDD)¹³

Pašvaldību tiesības publisko ūdeņu pārvaldībā

- Pašvaldības valdījumā esošos iekšzemes publiskos ūdeņus pašvaldības izmanto tām likuma „Par pašvaldībām” 15.pantā noteikto autonomo **funkciju nodrošināšanai** un normatīvajos aktos noteiktiem mērķiem. Tai skaitā tiesības **iznomāt** publiskos ūdeņus normatīvajos aktos atļautajiem ūdeņu izmantošanas veidiem.
- Attiecībā uz publisko ūdeņu pārvaldību - pašvaldību autonomās funkcijas:
 - saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt **zemes izmantošanas un apbūves kārtību**;
 - noteikt **kārtību**, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži un ūdeņi;
 - gādāt par savas administratīvās **teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību** (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana);
- Rīkoties īpašnieka vārdā, saskaņojot darbības tās tiesiskajā valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos, ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteiktu darbību veikšanai ir nepieciešams īpašnieka **saskaņojums**, piemēram, saskaņo zemes dzīļu izmantošanu, saskaņo kadastrālās uzmērīšanas dokumentus kā pierobežnieks utt.

Pašvaldību pienākumi publisko ūdeņu pārvaldībā

- Nodrošināt publisko **ūdeņu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, pārvaldīšanu un saglabāšanu.**
- Nodrošināt **brīvu piekļuvi** publiskajiem ūdeņiem un to brīvu lietošanu.

Iekšzemes publiskie ūdeņi paredzēti **ikviena brīvai lietošanai** un ir publiski pieejami, ja likumos nav noteikts citādi.

Vietējai pašvaldībai **teritorijas plānojumā, lokālplānojumā vai detālplānojumā jānosaka gājēju ceļš** kā nekustamā īpašuma tiesību aprobežojumu par labu sabiedrības iespējai piekļūt publiskajiem ūdeņiem un jāorganizē gājēju ceļa ierīkošana. Zemes īpašniekam ir tiesības uz aprobežojuma noteikšanas dēļ radušos zaudējumu atlīdzību.

Publiskie ūdeņu attīstības plānošanas dokumentos

Publisko ūdeņu pārvaldības jautājumi risināmi **integrēti** un **kompleksi** vairākos attīstības plānošanas dokumentos:

💧 **Ilgtermiņa attīstības stratēģijā**

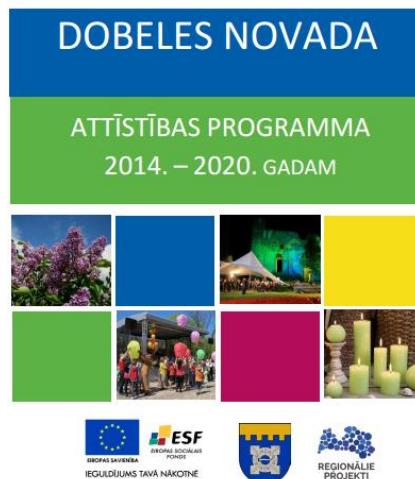
💧 **Attīstības programmā**

💧 **Teritorijas plānojumā**

💧 **Lokālplānojumā**

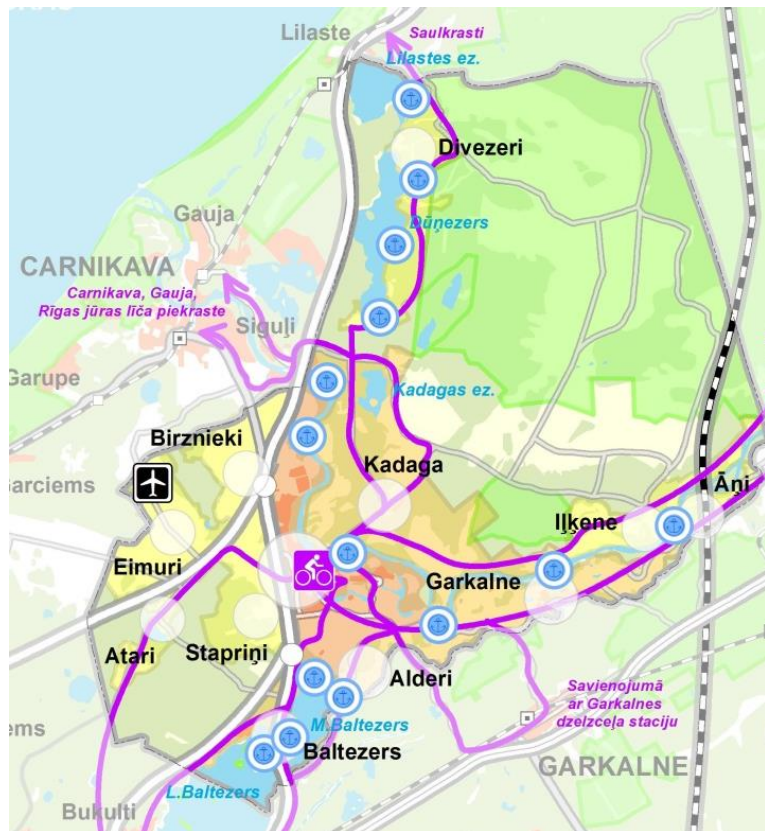
💧 **Detālplānojumā**

💧 **Tematiskajā plānojumā**

Ilgtermiņīgas attīstības stratēģija

- 💧 Ilgtermiņa plānošanas dokuments
- 💧 Nosaka vadlīnijas
- 💧 Publisko ūdeņu pieejamība
- 💧 Prasības turpmākai detalizācijai
- 💧 Kopīgo interešu teritorijas
- 💧 Vēlamās ilgtermiņa izmaiņas

Ilgtermiņīgas attīstības stratēģija - ieteikumi

Izstrādāt nosacījumus vienotas ūdens telpiskās struktūras izveidei;

Noteikt publisko ūdeņu izmantošanas specializāciju un apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķus;

Definēt vispārīgās prasības publisko ūdeņu pieejamības nodrošināšanai, apbūves un tehniskās infrastruktūras veidošanai to piekrastē un pieguļošajās sauszemes teritorijās;

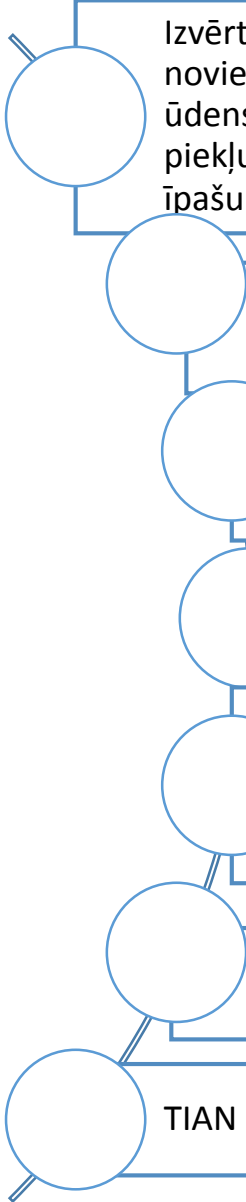
Shematiski attēlot ilgtermiņā plānoto ūdeņu un ūdensmalu teritoriju attīstību – ūdensceļus, ūdens transporta pietātnes un maršrūtus, promenādes gājējiem un velobraucējiem, labiekārtotas atpūtas vietas un peldvietas, sporta un ūdens atpūtas centrus u.c. pēc konkrētās nepieciešamības;

Noteikt prioritāri attīstāmās publisko ūdeņu teritorijas vai to daļas un tajās veicamās turpmākās plānošanas darbības;

Stratēģiski definēt un nepieciešamības gadījumā shematiski attēlot publisko ūdeņu vai to piekrastes teritorijas, kur nepieciešams veikt īpašus plānošanas pasākumus vides risku mazināšanai;

Noteikt stratēģiskos pasākumus ezeru un upju bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un zivju resursu ilgtspējīgai apsaimniekošanai, piemēram, apsaimniekošanas plānu izstrādi;

Teritorijas plānojums – ieteikumi izstrādei

Izvērtēt katra publiskā ūdensobjekta un ar to funkcionāli saistītās piekrastes teritorijas ģeogrāfisko novietojumu, lielumu (platību, garumu), ekoloģiskās funkcijas, bioloģisko daudzveidību un ainavisko vidi, ūdens kvalitāti, vides riskus (plūdu, erozijas, piesārņojuma apdraudējums u.c.), pašreizējo izmantošanu un piekļuves iespējas pie ūdensobjekta, kuģošanas iespējas, blakus esošo piekrastes un sauszemes teritoriju īpašumu piederību u.c. attīstības priekšnoteikumus.

Nemot vērā pašvaldības hierarhiski augstākajā plānošanas dokumentā - ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktās vadlīnijas publisko ūdeņu izmantošanas politikā un izvērtētos attīstības priekšnoteikumus, noteikt ūdensobjekta attīstības potenciālu.

Pamatot nepieciešamo detalizācijas pakāpi publiskā ūdensobjekta/u un to piekrastes plānošanai lauku teritorijā un blīvi apdzīvotās vietās (pilsētās un/vai ciemos).

Noteikt un grafiski attēlot ar ūdensobjektu funkcionāli saistītās piekrastes teritorijas robežas.

Atbilstoši noteiktajam ūdensobjekta un tā piekrastes attīstības potenciālam, grafiskajā daļā noteikt funkcionālā zonējumu Ūdens teritorijas (Ū) un/vai Dabas un apstādījumu teritorijas (DA) un apakšzonas, atkarībā no ūdensobjekta tā un piekrastes izmantošanas mērķiem (rekreācijai un tūrismam, zivsaimniecībai, dabas aizsardzībai, ostas izveidei, sapropeļa ieguvei, peldbūvju izvietojumam u.c.)

Grafiskajā daļā un/vai TIAN noteikt piekļuves risinājumus pie publiskajiem ūdeņiem (rekomendējams, kur iespējams jau attēlot grafiskajā daļā konkrētas piekļuves vietas).

TIAN iekļaut nosacījumus ūdens objektu un to krastmalu aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai.

Teritorijas plānojums – ieteikumi izstrādei

Noteikt un Grafiskajā daļā attēlot ūdensobjektu tauvas joslas un vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas.

TIAN iekļaut nosacījumus blakus pie publiskajiem ūdeņiem esošajām un plānotajām apbūves teritorijām (apbūves rādītāji, nodrošinājums ar centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju, piekļuves saglabāšanu vai noteikšanu pie publiskajiem ūdeņiem u.c.).

Noteikt un grafiskajā daļā attēlot publisko ūdeņus vai to daļas un to piekrastes, kā arī telpiski un funkcionāli ar tām saistītās sauszemes teritorijas daļas, kuriem nepieciešama papildus izpētes/tu veikšana, lai noteiktu vai detalizētu funkcionālo zonējumu/apakšzonas un tajās atļauto izmantošanu, piekļuves risinājumus, vides riska novēršanas pasākumus u.c. Paredzēt šīs teritorijas kā obligāti izstrādājamo lokālplānojumu un/vai detālplānojumu teritorijas. TIAN iekļaut nosacījumus obligāto lokālplānojuma un/vai detālplānojumu izstrādei.

Ņemot vērā attiecīgā ūdens baseina apgabala apsaimniekošanas plānu, Grafiskajā daļā attēlot riska ūdensobjektus (ar sliktu ekoloģisko un/vai ķīmisko ūdens kvalitāti). TIAN iekļaut prasības ūdens ekoloģiskās kvalitātes uzlabošanai, renaturalizējamiem un saglabājamajiem ūdensobjektiem.

Grafiskajā daļā un TIAN noteikt publisko ūdeņu teritorijas vai to daļas, kuros atļauts izvietot peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai un/vai dzīvojamo apbūvi uz ūdens, ierobežota kuģošana un citu peldošo līdzekļu izmantošana u.c. TIAN iekļaut nosacījumus peldbūvēm un infrastruktūras būvēm (attālumu no krasta līnijas, kādā ūdensobjektā var izvirzīt būves un objektus, apbūves augstums, obligāti izstrādājams detālplānojums u.c.), citus specifiskus nosacījumus.

Grafiskajā daļā un TIAN noteikt publisko ūdeņu teritorijas, kuros atļauta derīgā izrakteņa - sapropeļa ieguve. TIAN iekļaut prasības derīgo izrakteņu ieguvei un ar to saistītās tehniskās infrastruktūras izvietošanai piekrastē.

Noteikt publiskos ūdensobjektus, kuriem nepieciešama atsevišķu detalizētu pašvaldības saistošo noteikumu (ekspluatācijas noteikumu) izstrāde

Lokālplānojums – ieteikumi izstrādei

Norādīt publiskā ūdensobjekta vai tā daļas un ar to telpiski un funkcionāli saistītās teritorijas robežas, kurām nepieciešami kompleksi risinājumi un lokālplānojuma izstrāde.

Norādīt lokālplānojuma izstrādes mērķi (kādi galvenie plānošanas uzdevumi risināmi – funkcionālā zonējuma/apakšzonu detalizācija vai grozīšana, piekļuve pie publiskajiem ūdeņiem, vides risku u.c. pēc nepieciešamības).

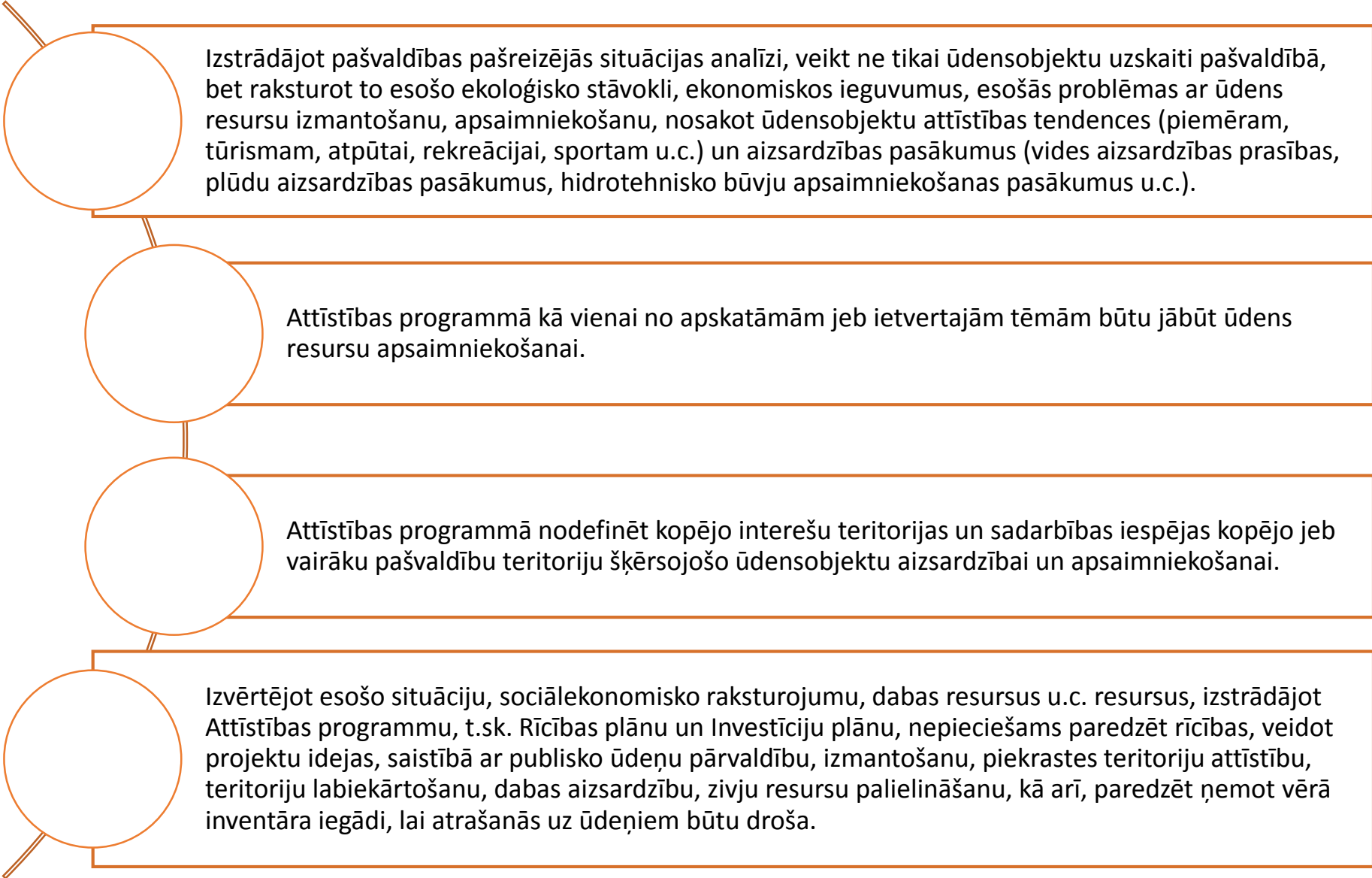
Atbilstoši risināmiem plānošanas uzdevumiem un atrašanas vietai (pilsētā, ciemā vai lauku teritorijā), noteikt lokālplānojuma izstrādes mēroga precizēti un veicamās izpētes.

Noteikt un Grafiskajā daļā attēlot funkcionālo zonējumu/apakšzonas, ūdensobjekta tauvas joslu, vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslu, piekļuves izvietojumu un risinājumus, vides riska teritorijas, esošās un nepieciešamās inženierbūves vides risku novēršanai, ūdensteču posmus vai ūdenstilpju daļas ar specifiskiem nosacījumiem (piemēram, kur ierobežojama kuģošana un citu peldošo līdzekļu izmantošana), obligāti izstrādājamo detālplānojumu teritorijas, ūdeņu teritorijas, kurās atļauts izvietot peldbūves u.c., atbilstoši lokālplānojuma izstrādes mērķim un uzdevumiem.

TIAN noteikt prasības ūdensobjektu un piekrastes atļautajai izmantošanai, vides risku novēršanai, detālplānojumu izstrādei, nosacījumus ūdens objektu un to krastmalu aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai u.c. Ja lokālplānojumā tiek atļautas peldbūves, pamatot to izvietojšanu un apbūves rādītājus ar vizuālo (3D modeļi) un funkcionāli - telpisko analīzi.

Pilsētu vai lielu ciemu teritorijās rekomendējams sniegt priekšlikumus krastmalu labiekārtojuma līmenim un ieteicamajiem krastmalu šķēršļiem

Attīstības programma – ieteikumi izstrādei

Izstrādājot pašvaldības pašreizējās situācijas analīzi, veikt ne tikai ūdensobjektu uzskaiti pašvaldībā, bet raksturot to esošo ekoloģisko stāvokli, ekonomiskos ieguvumus, esošās problēmas ar ūdens resursu izmantošanu, apsaimniekošanu, nosakot ūdensobjektu attīstības tendences (piemēram, tūrismam, atpūtai, rekreācijai, sportam u.c.) un aizsardzības pasākumus (vides aizsardzības prasības, plūdu aizsardzības pasākumus, hidrotehnisko būvju apsaimniekošanas pasākumus u.c.).

Attīstības programmā kā vienai no apskatāmām jeb ietvertajām tēmām būtu jābūt ūdens resursu apsaimniekošanai.

Attīstības programmā nodefinēt kopējo interešu teritorijas un sadarbības iespējas kopējo jeb vairāku pašvaldību teritoriju šķērsojošo ūdensobjektu aizsardzībai un apsaimniekošanai.

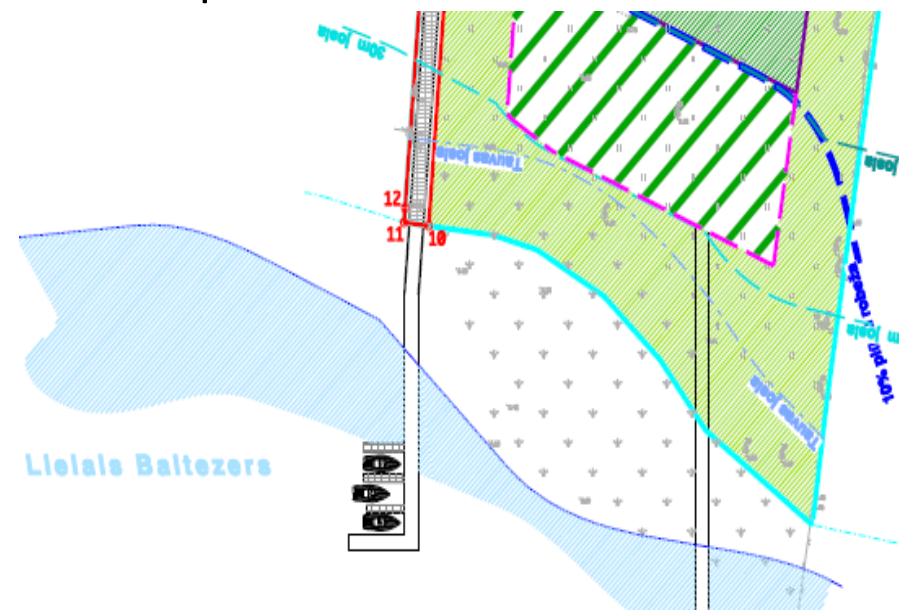
Izvērtējot esošo situāciju, sociālekonomisko raksturojumu, dabas resursus u.c. resursus, izstrādājot Attīstības programmu, t.sk. Rīcības plānu un Investīciju plānu, nepieciešams paredzēt rīcības, veidot projektu idejas, saistībā ar publisko ūdeņu pārvaldību, izmantošanu, piekrastes teritoriju attīstību, teritoriju labiekārtošanu, dabas aizsardzību, zivju resursu palielināšanu, kā arī, paredzēt ņemot vērā inventāra iegādi, lai atrašanās uz ūdeņiem būtu droša.

Tematiskie plānojumi – ieteikumi izstrādei

- Tematiskais plānojums - teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā atbilstoši plānošanas līmenim var tik risināti **specifiski jautājumi** un veikti **pētījumi**, kas saistīti ar **publisko ūdeņu un to piekrastes izmantošanu, vides riskiem, zilo ūdens struktūru telpisku un funkcionālu integrāciju kopējā pašvaldības teritorijas struktūrā**.
- Tematiskais plānojums sastāv no teksta informācijas un grafiskās daļas. Ar tematisko plānojumu var detalizēt pašvaldības ilgtspējīgas attīstības risinājumus, **noteiktas papildus prasības** to īstenošanai dzīvē.
- Tematiskā plānojuma informācija - integrēta saistošajos pašvaldības plānošanas dokumentos - **teritorijas plānojumā un/vai lokālplānojumā**.

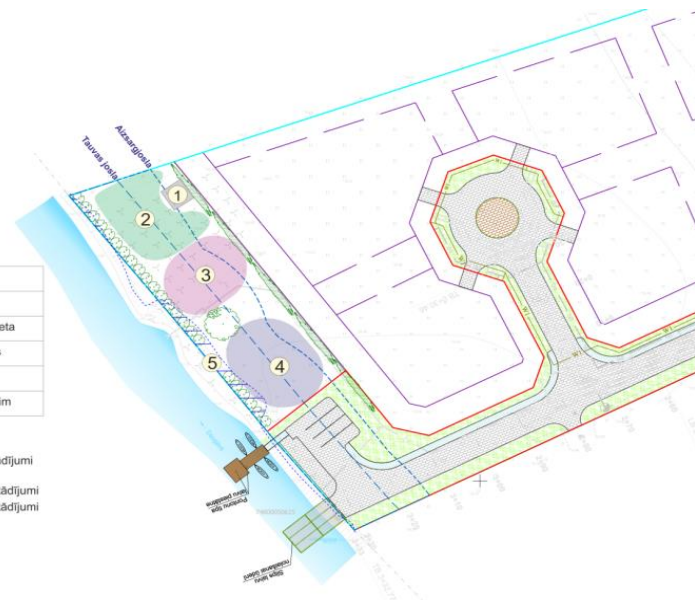
Detālplānojumi– ieteikumi izstrādei

- Detālplānojumā tiek **precizētas un detalizētas** teritorijas plānojuma vai lokālplānojuma prasības atļautajai izmantošanai Ūdeņu teritorijās (Ū) un Dabas un apstādījumu teritorijās (DA) vai citās funkcionālajās zonās, publiskās un tehniskās infrastruktūras un labiekārtojuma veidošanai, **noteiktas pieejas/u pie publiskajiem ūdeņiem konkrēts izvietojums un risinājumi**, precizētas vides riska teritorijas, **norādītas publiskās peldvietas un atpūtas vietas** pie publiskajiem ūdeņiem u.c.
- Ja teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā detālplānojuma teritorijā ietilptošajos ūdeņos vai to daļās atļauts izvietot peldbūves, tiek sniegti apbūves izvietošanas priekšlikumi, detalizēti un pamatoti apbūves parametri.

Eksplikācija	
1	Palīgēka
2	Ugunsgrāka/piknika vieta
3	Bērnu rotaļu laukums
4	Sporta laukums
5	Publiskā pieeja ūdeņiem

Apzīmējumi	
	Soliterstādījumi
	Aizsargstādījumi
	Aizsargstādījumi

Publisko ūdeņu pārvaldība un apsaimniekošana

- Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 43.pantu, pašvaldība ir **tiesīga izdot saistošus noteikumus** par publiskā lietošanā esošo ūdeņu aizsardzību un uzturēšanu. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 5.pantu, pašvaldības ir tiesīgas izdot saistošos noteikumus un paredzēt administratīvo atbildību par to pārkāpšanu likumā "Par pašvaldībām" noteiktajos gadījumos.
- Vadlīnijās analizēta **MK noteikumi Nr.1014 «Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība»**, kas nosaka Ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu saturu un izstrādes procedūru.
- Sniegti priekšlikumi ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādes procedūrai un **saturam**

DOKUMENTA IESPĒJAMĀIS STATUSS:

- 💧 Saistošie noteikumi;
- 💧 Tematiskais plānojums, kur atsevišķas sadaļas tiek izdotas saistošo noteikumu formātā;
- 💧 Publiskās ūdensteces / ūdenstilpes pārvaldības plāns.

Publisko ūdeņu pārvaldība un apsaimniekošana

- Publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrādes procesu nepieciešams iedalīt vairākos posmos
- Nozares eksperti, sabiedrība (NVO, apkārtējos iedzīvotājus), valsts un pašvaldības institūcijas
- Izstrādes process apmēram pusgads – gads, izpētes veicamas veģetācijas sezonā, saskaņošanas procedūras ar valsts institūcijām
- Sniegti metodiskie norādījumi ūdens objekta izpētē
- Sniegts sadalījums upēm un ezeriem dažādu izpētu veikšanai
- Uzskaitīti plāna izstrādes laikā veicamie darbi un pasākumi

Publisko ūdeņu pārvaldība un apsaimniekošana

ŪPU SADALĪJUMS UN DAŽĀDU IZPĒTU VEIKŠANAS NEPIECIEŠAMĪBA

Ūpēs veicamās izpēte un kritēriji	Mazās (līdz 10 km)	Vidējās (10-30 km)	Lielās (virs 30 km)
Ūpu tipu sadalījuma kritēriji			
Ir/nav veikti melioratīvie pasākumi	X	X	
Ir/nav nepieciešama uzturēšana (pļaušana, gultnes tīrīšana)	X	X	
Ir/nav riska ūdensobjekts	X	X	X
Lašupe vai <u>karpveidīgo upe</u>	X	X	X
Ir/nav hidrobūves, vai nākotnē atļautas		X	X
Ūpu izpēte			
Vēsturisko datu apkopošana, t.sk. par piesārņojumu un tā izcelsmi	X	X	X
<u>Morfometrija</u> un hidroloģiskais režīms	X	X	X
Vēsturiskā ūdenstilpes un pieguļošās sauszemes izmantošana	X	X	X
Pašreizējā un plānotā izmantošana	X	X	X
Hidrobioloģiskā izpēte	X	X	X
Ķīmiskās kvalitātes izpēte	X	X	X
Makšķerēšanas un zvejas resursu izpēte	X	X	X
Tūrisma un rekreācijas resursu izpēte	X	X	X
Motorizēto transportlīdzekļu izmantošanas izpēte		X	X

Zemes pārvaldības likuma 15.panta 4.daļa nosaka, **ka būvniecība iekšzemes publiskajos ūdeņos ir aizliegta, ja likumos nav noteikts citādi.**

Galvenie izmantošanas veidi:

- ūdenssaimnieciskā izmantošana;
- tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana:
 - transporta lineārās infrastruktūras apbūve;
 - transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve;
 - inženiertehniskās infrastruktūras apbūve;
 - energoapgādes uzņēmumu apbūve;
- ūdens telpas publiskā izmantošana - ūdens akvatorijas izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves vai uz pāļiem stiprinātas būves.

Papildizmantošanas veidi:

- dzīvojamā apbūve uz ūdens - apbūve, ko veido peldbūves, kas pielāgotas mājokļa funkcijai vai dzīvojamās ēkas, kas nostiprinātas uz pāļiem;
- derīgo izrakteņu ieguve

Būvniecība

- Peldbūves un būves kā patstāvīgi īpašuma objekti
- Prasības būvobjektu, kas nav būves Būvniecības likuma izpratnē, izvietošanai (peldbūves, laipas, labiekārtojums)
- Pašvaldības līmeņa normatīvos regulējamās prasības
- Būvju īpašumtiesības, ja tās atrodas uz vairākiem īpašumiem

Publisko ūdeņu noma

Ūdenstilpes izmantošanas veidus, kādiem iznomā ūdenstilpi nosaka 11.08.2009. MK noteikumi Nr.918 **“Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomu un zvejas tiesību izmantošanas kārtību”**

rūpnieciskā
(komerciālā,
pašpatēriņa) zveja

amatierzveja –
makšķerēšana

kultūrvēsturisko un
dabas objektu
aizsardzība

dzeramā ūdens
apgāde un ūdens
ņemšana īpašām
vajadzībām

akvakultūras
dzīvnieku
audzēšana

zinātniskās
pētniecības darbi

rekreācija (atpūta
uz ūdeņiem un
peldvietu
organizēšana)

ūdenssports

ūdensceļu
izmantošana

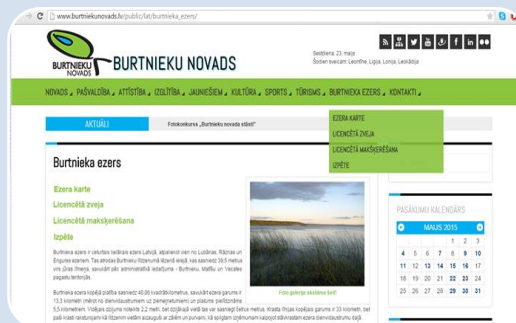
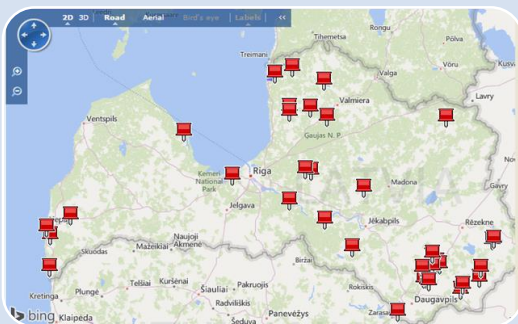
hidrotehnisko būvju
celtniecība, ekspluatācija
un ūdensspēka
izmantošana

peldbūvju izvietošana, lai
ierīkotu ar pakalpojumu
sniegšanu saistītus objektus

Publisko ūdeņu noma

- **Iesniegumu** par ūdenstilpes nomu, plānotās darbības aprakstu un nomas objekta grafisku skici iesniedz attiecīgajā pašvaldībā
- Ja nomas iesniegumu skaits pārsniedz ūdenstilpes nomas vai rūpnieciskās zvejas tiesību nomas iespējas, **rīko ūdenstilpes nomas konkursu vai rūpnieciskās zvejas tiesību nomas izsoli.**
- Ūdenstilpes nomas līguma sastāvdaļa ir ūdenstilpes ekspluatācijas noteikumi.
- Noteikumi ļauj brīvi izvēlēties minimālo nomas termiņu - ūdenstilpi var iznomāt uz laiku līdz **30 gadiem.**
- Ūdenstilpes **nomas maksu nosaka, ņemot vērā ūdenstilpes platību, atrašanās vietu, izmantošanas veidu un sociālekonomiskos faktorus.**
- Ja ūdenstilpi paredzēts izmantot komerciāliem mērķiem vai konkursā par ūdenstilpes nomu ir pieteicies tikai viens pretendents, nomas maksu nosaka, ņemot vērā sertificēta vērtētāja atbilstoši tirgus novērtējumam noteikto nomas maksu.

Informācijas pieejamība

E - PAKALPOJUMU
ATTĪSTĪBA

ATSEVIŠĶU
SADAĻU IZVEIDE
PAŠVALDĪBU
MĀJAS LAPĀS

MAJAS LAPU
IZVEIDE

Finansējuma pieejamība

LIFE programma

LEADER

ERAF programmas:

Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programma;

Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programma;

Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma

Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programma

INTERREG EUROPE programma visai Eiropas Savienības teritorijai

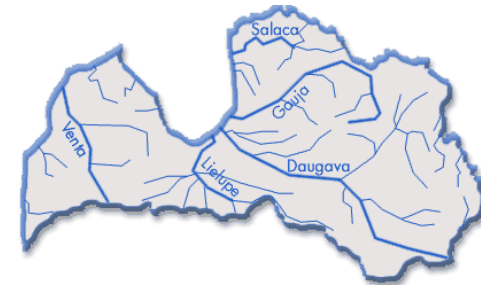
Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta atbalsts:

Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas programma;

Latvijas – Krievijas programma

Iespējamie sadarbības veidi:

- Divpusēja sadarbība, gadījumos, kad publiskā ūdenstilpe atrodas vairāku pašvaldību teritorijā.
- Daudzpusēja sadarbība (piemēram, Pļaviņu HES ūdenskrātuves apsaimniekošana, kas ietilpst Pļaviņu, Kokneses, Jaunjelgavas, Krustpils novadu teritorijās).
- Sadarbība nacionālā un reģionālā līmenī (piemēram, Lielupes monitorings, grīvas padziļināšanas projekta īstenošana, vienoti tūrisma un ūdenstūrisma maršruti u.c.).
- Starpnacionāla sadarbība, pārrobežu projekti (Latvija, Lietuva, Krievijas Federācija, Baltkrievija un Igaunija).
- Konsultatīvā sadarbība (Alūksnes novada pašvaldības piemērs, kad tiek organizēti pieredzes braucieni ar mērķi iepazīties ar apsaimniekošanas praksi).

Sadarbības jomas

Zivsaimniecībā un zivju resursu atjaunošanā;

- 💧 Pretplūdu pasākumu nodrošināšanā;
- 💧 Infrastruktūras izveidē, piemēram, pārvadājumu nodrošināšana, piestātņu izbūve, infrastruktūras izveidē un būvniecībā;
- 💧 Jaunu tūrisma pakalpojumu un maršrutu izveidē un popularizēšanā;
- 💧 Kontroles nodrošināšanā uz publiskiem ūdeņiem, vienotu saistošo noteikumu izstrādē, vienotas Pašvaldības policija izveidē, kas nodrošina pilnvaras darboties cita novada teritorijā,
- 💧 Kopīgi izstrādāti ezeru apsaimniekošanas noteikumi, t.sk. zivsaimniecības noteikumi;
- 💧 Vienošanās par funkcionālo zonējumu pašvaldību teritoriju plānojumos, kā arī vienotu vai līdzīgu prasību izstrāde teritorijas izmantošanai un apbūvei, kā arī piekļuvei pie publiskiem ūdeņiem

Sadarbības modeļi

- ES un cita ārējā finansējuma piesaiste
- Funkcionālā sadarbība
- Apvienību un asociāciju veidošana
- Kopīgi uzturētu institūciju veidošana, funkciju deleģēšana
- Pieredzes apmaiņa

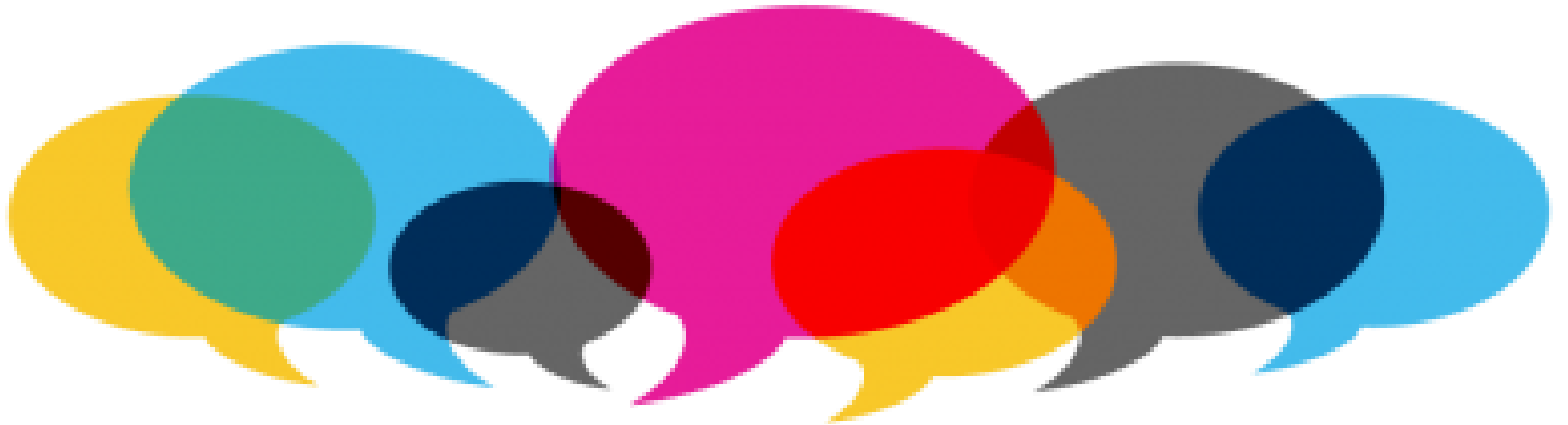

Turpmākais izstrādes process

- Labojumu, priekšlikumu iestrāde Vadlīnijās
- Informācijas papildināšana
- Gala redakcija – 2015. gada 1.decembris (Vadlīnijas pieejamas publiski)
- Izmaiņu iniciēšana normatīvajos aktos – VARAM, LPS u.c.

Jautājumi, komentāri, diskusija

Uzdevums

3 problēmas un vēlamie risinājumi publisko ūdeņu pārvaldībā

- Sadarbība
- Upju un ezeru pārvaldība
- Teritorijas plānošana
- Informācijas pieejamība
- Likumdošana
- _____

VADLĪNIJAS IEKŠZEMES PUBLISKO ŪDEŅU PĀRVALDĪBAI PAŠVALDĪBĀS

2015. GADA 12. NOVEMBRIS ALŪKSNE

LĪNA DIMITRIJEVA
SIA «REĢIONĀLIE PROJEKTI»

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

REĢIONĀLIE
PROJEKTI